

YM:n ja MMM:n yhteiset linjaukset kestävän vesiviljelyn kehittämiseksi

Kalankasvatuksen ympäristönsuojelupäivä 1.10.2020

Orian Bondestam, maa- ja metsätalousministeriö

Päästöperusteinen lupa, ministeriöiden linjaus

- Ympäristönsuojelulaki mahdollistaa jo nyt päästöperusteisen luvan. Pelkästään päästöihin perustuvia lupia ei kuitenkaan vielä ole myönnetty merialueelle. Päästöperusteisten lupien valvonta on nähty haastavaksi.
- Kalankasvatuksen ympäristöluvan hakija voi siis hakea lupaa päästöperusteisena (päästö = rehun sisältämät ravinteet – kalojen lisäkasvuun sitoutuneet ravinteet – muut toimet ravinteiden poistamiseksi) tai nykykäytännön mukaisena käytettävän rehun sisältämään ravinnepitoisuuteen perustuvana lupana.

Päästöperusteinen lupa, pilotointi

- Päästöperusteisen luvan valvontaan on tehty ehdotus, jota pilotoidaan. Lisäksi simuloidaan mahdollisuutta ottaa käyttöön pidempi tarkastelujakso päästöjen seurannassa. Tulosten perusteella harkitaan esimerkiksi kolmen vuoden tarkastelujakson ja 10 % vuosittaisen jouston käyttöönottoa.
- Luken tutkijoiden toimesta pilotointia ja simulointia käydään läpi ryhmässä, johon osallistuvat viranomaiset (mm. YM, MMM, VARELY) ja eräät kalankasvattajat. Työ pyritään saamaan valmiiksi syksyn aikana.
- Tärkeä kysymys päästöjen valvonnassa on lisäkasvun todentaminen ja sen ajankohta. Lisäkasvun voisi todentaa esim. teuraskalojen punnitsemisen perusteella vuosirytmillä, joka päättyy viimeistään toukokuussa. Vuosirythmi tulisi määritettäväksi ympäristöluvassa kuten nytkin.

Päästöperusteinen lupa, mahdollisuudet

- Päästöperusteinen lupa mahdollistaa tuotannon kasvun nykyisen kuormitusluvan puitteissa, mikäli toimiala/yritys pystyy kehittämään ja ottamaan käyttöön uusia toimia päästöjen vähentämiseksi. Tämä avaa mahdollisuuksia mm. rehujen yhä pidemmälle menevälle kehitystyölle sekä ravinteiden sitomistoimille.
- Mahdollisuus ottaa päästöjen seurannassa ja valvonnassa käyttöön esim. kolmen vuoden tarkastelujakso ja 10 %:n vuosittainen jousto lisääisi tuottajan mahdollisuuksia sopeutua tuotanto-olosuhteiden ja siitä aiheutuvien päästöjen vuosivaihteluihin.
- Nykyistä pidempi tarkastelujakso ja suurempi jousto auttaisi myös sopeutumisessa koronakriisin aiheuttamiin markkinahäiriöihin.

Itämerirehu, ministeriöiden linjaus

- Tällä hetkellä ei nähdä mahdollisena edistää Itämerirehun käyttöä lainsäädännön keinoin.
- Sen sijaan arvioidaan Green Deal -mallin ja muiden toimintamallien sopivuutta itämerirehun käytön ja vesiviljelyn kestäväen kasvun edistämiseksi.

Itämerirehu, määrittely

- Maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt alustavan ehdotuksen ns. Green Deal –mallista, jossa määriteltäisiin Itämerirehu sekä asetettaisiin Itämerirehun käytölle ja siihen perustuvalla tuotannolle kasvutavoite.
- Näyttää siltä, että tämän ehdotuksen perusteella eteneminen ei tapahdu nopeasti vaan se edellyttää tiedon lisäämistä ja vuoropuhelua hallintojen välillä.
- Itämerirehu on kuitenkin tärkeää määritellä eri teollisten toimijoiden tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi ja sen käytön yleistämiseksi sekä sen seuranta varten.

Itämerirehu, kattava käyttö

- Tavoitteena on se, että itämerirehu tulee laajaan käyttöön ja lisää Itämeressä jo olevien ravinteiden sitomista tuotettavaan kalaan sekä vähentää Itämeren ulkopuolelta rehuissa tulevaa ravinnemäärää. Varmistaa eri teollisten toimijoiden tasavertainen kohtelu.
- Itämerirehulla ei tällä hetkellä ole lainsäädäntöön perustuvaa kytkentää ympäristölupaan, mutta luvanhakija voisi esittää määritelmän mukaisen itämerirehun käyttämistä osana hakemustaan.
- Itämerirehun käyttöä voisi myös hyödyntää kalan markkinoinnissa ja eritellä vesiviljelyn kokonaispäästöjen raportoinnissa
- Metsähallitus voisi edellyttää itämerirehun käyttämistä vesialueidensa vuokrauksessa.

Edistetään yhteisluvitukseen liittyviä pilotointeja, kalavaltiohanke

- Hankkeessa haetaan sopivia paikkoja kalankasvatukseen ja tehdään niihin liittyvät selvitystyöt. Kalankasvattajat voivat joko itse hakea kyseisiä lupia tai kilpailutuksen perusteella hankkia ne valtiolta.
- Hankkeessa on identifioitu neljä sopivaa kohdetta Selkämerellä, joiden osalta edetään selvitystöihin. Nämä ovat Kaskisten, Kristiinankaupungin ja Uudenkaupungin edustoilla.
- Hankkeessa Metsähallitus on hallinnassaan olevien vesialueiden osalta määritellyt menettelyt lupien hakemiseen, josta kuulemme tänään tarkemmin

Kiitos

